

SVENSKA KYRKANS UNGAS MILJÖ-, INKÖP- OCH UPPHANDLINGSPOLICY

Svenska Kyrkans Unga vill köpa produkter som är tillverkade på ett hållbart sätt.

Svenska Kyrkans Unga ska försöka

- Återanvända produkter i stället för att köpa nya
- Källsortera alla sopor
- Undvika att skriva ut på papper när det inte behövs
- Undvika att slänga mat
- Undvika att ta fram profilmaterial som bara kan användas vid ett tillfälle
- Välja miljömärkta och lokalt producerade varor
- Välja KRAV och Fairtrade-märkta varor
- Välja varor som kan återvinnas
- Undvika att köpa varor med onödiga förpackningar
- Undvika engångsmaterial
- Undvika varor som har stor miljöpåverkan

När Svenska Kyrkans Unga gör upphandlingar ska det vara med hållbara organisationer och företag. Helst ska minst tre leverantörer vara med i upphandlingen.

Svenska Kyrkans Ungas distrikt och lokalavdelningar ska försöka använda sig av denna policy.

SVENSKA KYRKANS UNGAS MILJÖ-, INKÖP- OCH UPPHANDLINGSPOLICY

SYFTE

Policyns syfte är att ge riktlinjer som Svenska Kyrkans Unga ska följa vid uppköp av varor och tjänster och lyfter fram de särskilda krav organisationen har vad gäller etiskt, socialt och klimatmässigt ansvar vid inköp. Policyn reglerar både större och mindre avtal samt inköp och vilka aspekter som ska tas i beaktande vid en upphandling samt hur den ska genomföras.

MÅLGRUPP

Policyn riktar sig till Svenska Kyrkans Ungas anställda och förtroendevalda som genomför upphandlingar och som genom delegationsordningen ansvarar för avtal.

BEGREPP OCH DEFINITIONER

Inköp: införskaffande av en produkt som inte inhandlas regelbundet till ett betydande värde eller som inhandlas med stöd av ett upphandlat avtal.

Upphandling: en process för inköp av varor eller tjänster som syftar till att få det bästa möjliga avtalet utifrån uppsatta kriterier genom att behandla alla deltagande anbudsgivare likvärdigt.

MÅLSÄTTNINGAR

Svenska Kyrkans Unga vill som kristna sträva efter att alla människor ska leva ett värdigt liv. Därför ska organisationen vara ett föredöme i frågan om socialt hållbar handel. Så långt som möjligt ska varor och tjänster vara producerade på ett etiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Det ska ligga medvetna val och ställningstaganden bakom de inköp som görs. All ekonomisk förvaltning ska ske i enlighet med Svenska Kyrkans Ungas grundläggande värderingar.

Svenska Kyrkans Unga stödjer lokala och miljömässigt hållbara producenter, i Sverige och andra länder. Organisationens tar ställning för socialt och miljömässigt hållbara lösningar, mot korruption och kränkande av människovärdet. Därför ska organisationen välja bort varor och tjänster från företag som inte kontinuerligt arbetar med miljö, mänskliga rättigheter och ansvarsfull styrning, såsom tecknande av kollektivavtal.

Hållbar konsumtion innebär att handla miljömedvetet och etiskt försvarbart, men också att ta hänsyn till organisationens ekonomi. Policyn ska följas inom ramen för organisationens ekonomiska förutsättningar. Organisationens behov ska tillgodoses både kvalitetsmässigt och kostnadseffektivt.

RIKTLINJER FÖR EN HÅLLBAR MILJÖ

Svenska Kyrkans Unga ska sträva efter att

- Återanvända befintliga produkter innan nya köps, samt sälja eller ge bort befintliga produkter när de inte längre behövs.
- Källsortera allt avfall samt återvinna eller återanvända gamla datorer och kontorsmaterial i stället för att slänga.
- Undvika att skriva ut på papper, om nödvändigt, skriva ut/kopiera dubbelsidigt och svartvitt.
- Undvika matsvinn.
- Undvika att ta fram profilmaterial som endast används vid ett tillfälle, ett arrangemang/sammanhang eller över en kort period.

RIKTLINJER VID INKÖP

Svenska Kyrkans Unga ska sträva efter att

- Välja miljömärkta varor som tillverkas eller odlas lokalt och som är producerade på ett socialt hållbart sätt, genom att inhandla och använda produkter certifierade av Fairtrade och KRAV-märkta produkter. Om det inte finns Fairtrade- eller KRAV-märkta varor där inköpen görs ska dessa varor efterfrågas.
- Ta hänsyn till miljöeffekter som sker vid produktion och transport, till exempel användning av regnskogsmaterial och transporters längd.
- Prioritera varor som kan återvinnas helt eller delvis.
- Undvika energikrävande förpackningar, engångsmaterial, onödiga förpackningar och emballage.
- När profilprodukter och informationsmaterial tas fram, ta fram produkter som är producerade med hänsyn till miljön, FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och FN:s barnkonvention.
- Undvika att köpa livsmedel och produkter eller ta fram profilmaterial som har erkänt stor negativ miljöpåverkan.

RIKTLINJER VID UPPHANDLINGAR

Svenska Kyrkans Unga ska utnyttja konkurrensmöjligheter i sina upphandlingar och dessa ska göras ansvarsfullt och professionellt. Konkurrens, objektivitet, ickediskriminering och öppenhet ska uppfyllas vid upphandling.

Svenska Kyrkans Unga ska vid alla upphandlingar:

- Följa riktlinjerna för inköp.
- Undvika jäv genom att en person inte får delta i handläggningen av en upphandling som rör denne enskilde individ, dennes respektive, sambo, förälder, barn, syskon, eller någon annan till personen närståendes intresse. Detsamma gäller om det i övrigt finns någon särskild omständighet som rubbar förtroendet till personens opartiskhet i ärendet. Jävsbeslut tas av kanslichefen eller av förbundsordförande om det är kanslichefen som är jävig.

Svenska Kyrkans Unga bör vid mindre upphandlingar (ordervärde under två prisbasbelopp och utan principiell betydelse):

- Ta hänsyn till och motverka negativa miljökonsekvenser och kränkande av mänskliga rättigheter.
- Aktivt söka konkurrens. Prisuppgifter bör inhämtas från minst tre leverantörer.
- Om det kan ske utan betydande svårighet anlita företag och underleverantörer som uppfyller följande krav:
  - Tecknat kollektivavtal och tillåter de anställda att engagera sig fackligt (ej krav vid upphandling av egenföretag utan anställda).
  - Inte ha några kända problem med betalning av skatter, sociala avgifter eller löner.
  - Har en miljöpolicy och en strategi för hur policyn ska användas.
  - Följer svensk diskrimineringslag och aktivt motverkar diskriminering av anställda.
  - Tillämpa de löner och andra anställningsvillkor som allmänt gäller för arbete i branschen på den ort där arbetet ska utföras. Upphandling från utländska leverantörer där arbetet eller tjänsten utförs utanför Sverige ska ske på villkor att leverantören respekterar och följer de grundläggande ILO-konventionerna och i relevanta fall EU:s och EES regler.
- Svenska kyrkans upphandlade leverantörer får användas utan ytterligare kontroll vid mindre upphandlingar.

Svenska Kyrkans Unga bör vid större upphandling (ordervärde över två prisbasbelopp och/eller med principiell betydelse) dessutom:

- Ha en upphandlingsplan vid större upphandlingar och den bör innehålla:
  - tidsplan med aktiviteter och beslutspunkter.
  - organisering och fördelning av ansvar.
  - budget och tillgängliga resurser.

- Dokumentera upphandlingsprocessen, skälen för besluten och vad som i övrigt förekommit av betydelse i upphandlingen. I dokumentationen ska det framgå på vilket sätt de ställda kraven uppfyllts. Efter genomförd upphandling ska ärendet arkiveras.
- Enligt delegationsordningen se till att den som är ansvarig för avtal tillsammans med den som gjort den aktuella upphandlingen har ansvar för att avtal följs upp och konkurrensutsätts med lämpliga intervaller, exempelvis var tredje år.

UNDANTAG

- Vid inköp av mat vid riksarrangemang ska vegetarisk, näringsrik och varierad kost prioriteras framför övrigt som regleras i policyn, i enlighet med riksårsmötesbeslut från 2017 och 2023.
- Vid upphandling av catering finns inte beloppsgränser. Svenska Kyrkans Unga ska sträva efter att välja ett billigt alternativ utifrån förutsättningarna.

STÄLLNINGSTAGANDEN

Vid Svenska Kyrkans Ungas riksarrangemang ska:

- Produkter certifierade av Fairtrade och KRAV-märkta produkter användas och säljas. Enligt uttalande på Stora Årsmötet 2005:

Svenska Kyrkans Unga vill vara en förebild i Svenska kyrkan och i vårt samhälle genom att:

- *på riks- och distriktsarrangemang ska kaffe, te och choklad som serveras alltid vara Rättvisemärkt*
- *Svenska Kyrkans Unga gör en upphandlingspolicy där ett tydligt socialt, etiskt och miljömässigt ansvarstagande framkommer. Riksförbundet ska göra alla sina inköp utifrån policyn men även distrikt och lokalavdelningar bör använda sig av policyn när de gör inköp*
- *våra profilprodukter är så schysst producerade som möjligt. Det innebär att vi kritiskt granskar hur och av vem de är tillverkade.*
- Samtliga måltider ska vara vegetariska, enligt beslut på Riksårsmötet 2017 och 2023. Om en deltagare har allergier som omöjliggör att en näringsriktig vegetarisk kost kan serveras får arrangemangsansvarig besluta om undantag för den personen.

MÄRKNINGAR

Vid inköp av varor ska dessa helst vara märkta med en eller flera av följande märkningar:

Elektronik: TCO, EPEAT, Energystar, Svanen och EU-Ecolabel.

Rengöringsmedel: Bra miljöval och Svanen.

Matvaror: KRAV-märkt, Fairtrade och EU-Ecolabel.

Profilprodukter: Fairtrade, FSC, KRAV-märkt och EU-Ecolabel.

Kläder: Fairtrade, GOTS, OEKO-TEX, KRAV-märkt och EU-Ecolabel

REKOMMENDATIONER TILL DISTRIKT OCH LOKALAVDELNINGAR

Svenska Kyrkans Unga rekommenderar distrikt och lokalavdelningar att använda sig av de delar av policyn som är relevanta för deras verksamhet. Varje distrikt och lokalavdelning är fri att skriva en policy som passar dem. Enligt uttalande från Stora årsmötet 2005 bör distrikt och lokalavdelningar använda sig av denna policy.

HÄNVISNINGAR

Svenska Kyrkans Ungas rese- och utgiftspolicy: regler för hur mycket måltider får kosta och hur mycket resor bör maximalt kosta.

Svenska Kyrkans Ungas delegationsordning: ansvar för och får teckna avtal.

UPPHOV OCH ANSVAR

Det här dokumentet har tagits fram på uppdrag av förbundsstyrelsen i samarbete med förbundskansliet och arbetsgruppen för globala påverkansfrågor. Förbundsstyrelsen är ytterst ansvarig för förbundets policydokument. Förbundsstyrelsen, kanslichef samt eventuell projektledare eller ansvarig för arrangemanget ansvarar för att policyn följs i relevanta sammanhang.